

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Ани Божидарова Белчева – Криворова, дм

Катедра “Детска дентална медицина”, ФДМ, МУ – Пловдив

член на научно жури, включена със заповед № Р-109-420 / 30.11.2017 г. на Ректора на МУ-Варна.

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор' по докторска програма „Детска стоматология”, професионално направление 7.2. Стоматология, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

Тема: Приложение на преформирани метални коронки при втори клас кариозни лезии на временни молари.

Автор д-р Евгени Владимиров Димитров, докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Детска дентална медицина” на Факултет по дентална медицина, Медицински университет-Варна.

Научен ръководител: Доц. д-р Радосвета Стоянова Андреева-Борисова, дм.

Научни консултанти: Проф. Д-р Владимир Емануилов Панов, дмн
Доц. Д-р Мариана Димова - Габровска, дм.

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с Процедура за придобиване на ОНС „доктор“ в МУ – Варна, и включва следните документи:

- Дисертация
- Автореферат
- CD с публикации и документи на докторанта

Д-р Евгени Владимиров Димитров е роден на 27.07.1985г. в гр. Шумен. Завършва средното си образование в Професионална Гимназия по Строителство, Архитектура и Геодезия в гр. Шумен през 2004г. След 6-годишен обучителен период от 2005-2011 г. придобива специалност „лекар по дентална медицина“ и образователно квалификационна степен „магистър“ във Факултет по Дентална Медицина към Медицински Университет „проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна. От 2011г. работи като лекар по дентална медицина и асистент в катедрата по Детска Дентална Медицина към ФДМ- гр. Варна. Член на Национално сдружение на лекарите по детска дентална медицина от 2013г.

Представеният ми за разглеждане дисертационен труд е написан на 172 страници. Онагледен е с 12 таблици, 32 фигури, 19 снимки и 6 приложения. Библиографията включва 293 литературни източници, от които 26 са на кирилица и 267 на латиница. Библиографската справка е съвременна, преобладават заглавия от последните десет години.

Изложението е поднесено достъпно и стегнато.

Дисертационният труд е правилно структуриран, съдържа всички основни елементи на представяне на дисертационен труд: въведение, литературен обзор, цел и задачи, материал и методи, резултати и обсъждане, заключение, изводи, библиография и приложения.

2. Актуалност на тематиката

Актуалността на разработваната тема е защитена във **въведението**, което описва най-важните причини за лечение на временните зъби, както и прогресията при избор на средство за възстановяване на кариозните лезии. Отделено е внимание на грижата за предотвратяване на прогресията на заболяването

Самата тема за приложение на преформирани метални коронки при втори клас кариозни лезии на временни молари безспорно е практически приложима, актуална и показва фундаменталната значимост на разработвания дисертационен труд. В потвърждение на тези думи ще цитирам последния брой на списание International Journal of Paediatric Dentistry 2018, където се разглеждат резултатите от едно клинично проспективно проучване и се сравняват временни зъби, възстановени с преформирани метални коронки и такива с конвенционални obturации. Очевидно разработваният в дисертационния труд проблем е актуален в научно и научно-приложно отношение.

3. Познаване на проблема

Литературният обзор е съвременен, достатъчен по обем и тематично съответства на поставените задачи. Анализирани са научната литература относно разпространението зъбния кариес при 5-7 годишни деца. Обследват се връзките между риска от кариес и възможните методи за лечение на кариозния процес при временни зъби. Разгледани са видовете obtуровъчни материали и техните показания, предимства и недостатъци. Докторантът добре познава и дискутира проблемите, свързани с избраната темата като подробно описва индикациите и контраиндикациите за приложение на ПМК. Направени са задълбочени проучвания върху поведението и съдействието на детето във връзка с избора на възстановителен материал.

Анализирани и посочени са нерешените проблеми като недостатъчната устойчивост във времето на използваните за obtуриране на кариозни дентинови лезии obtуровъчни материали. Дадена е обосновка за разработване на дисертационната тема свързана с рисковия профил на децата и необходимостта от управление, лечение и стопиране на кариозния процес, търси се връзката между поведение при дентално лечение и избор на

обтуровъчен материал, разглежда се и влиянието на някои фактори като изисквания на родителите и познания на сравнително нови техники за определяне на необходимостта от поставяне на ПМК.

Целта е формулирана точно и ясно. Чрез нея дисертантът дава основните насоки на своя изследователски труд, а именно : да се представят резултати от проучване на разпространението на апроксималния кариес на временни молари, във временно и ранно смесено съзъбие при деца на възраст 5-7 години, както и възможностите за лечение и възстановяване с помощта на преформирани метални коронки.

Изпълнението на целта се реализира чрез пет основни **задачи**. За изпълнението на задачите са използвани съвременни клинични, епидемиологични, социологически и биометрични методи.

4. Методика на изследването

Методиките са умело подбрани и адекватно насочени към всяка от поставените задачи. Основават се на интердисциплинарност и комплексност и позволяват решаването на проблемите в дисертационния труд.

Избраните методики на изследване позволява постигане на поставената цел и получаване на адекватен отговор на задачите, решавани в дисертационния труд.

Използваните методики са подробно описани. Проведените изследвания, свързани с осъществяване на петте основни задачи, са правилно методологично планирани и проведени. Доказателственият материал е достатъчен по обем.

Резултатите са добре описани и придружени от таблици и фигури. Правилно са подбрани използваните статистически методи, което е предпоставка за достоверността на направените изводи. **Изводите** съответстват на получените резултати.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Приносите от разработения труд са актуални и приложими в практиката.

Приноси с оригинален характер:

1. За първи път у нас се изследва лечение на втори клас кариозни лезии на временни молари по техниката на Hall.
2. Направено е сравнително изследване за лечение на втори клас кариозни лезии на временни молари по техниката на Hall и на същата в комбинация с ART-техника.
3. Направено е подробно регистриране с T-scan на оклузо-артикулационните съотношения след прилагане на техниката на Hall.
4. Проучване приложимостта на преформирани метални корони по техниката на Hall у нас.

Приноси с практическа значимост:

1. Модифициране на критериите за изпълнението на техниката на Hall.

2. Модифициране на протокола за поставяне на преформирани метални коронки по техниката на Hall от детски и общопрактикуващи дентални лекари.

Приноси с потвърдителен характер:

1. Направено е клинично изследване за разпространението на апроксималния и оклузалния кариес и съотношението между тях.
2. Подробно регистриране на плаковия и гингивален индекс на лекувани временни молари по конвенционална методика с ГЙЦ или техниката на Hall.
3. Сравнителен анализ на успеваемостта при използване на конвенционални методи и техниката на Hall за лечение на временни молари с втори клас кариозни лезии.
4. Проучване на удовлетвореността и впечатленията на родители и деца относно приложението на преформирани метални корони по техниката на Hall.

Приносите имат значимост за науката и практиката.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Дисертантът има представени 3 публикации, свързани с дисертационния труд.

Дисертационният труд е осъществен изцяло от дисертанта под ръководството на научните ръководители. Д-р Евгени Димитров е водещ автор във всички изследвания и колаборацията със специалисти ортопеди показва отговорното отношение към направените проучвания както и задълбочено и достоверно интерпретиране на получените резултати.

Критични забележки и препоръки (към проведеното изследване и представените материали).

Д-р Евгени Димитров е съобразил предварително направените от мен критични бележки. Ще добавя някои препоръки към работата. Проспективното клинично проучване и резултатите от него е удачно да се сравнява с подобни проучвания в литературата. Работата щеше да има по-завършен вид ако беше направено сравнително проучване на класическата и модифицирана техника на Hall за поставяне на ПМК. Това може да се доразвие в бъдещата работа на д-р Димитров и ще даде възможност за препоръки, които да се използват в практиката. Задача 3 свързана с изследване на оклузо-артикуляционната хармония и съзъбието, извършена с T-Scan 8 е изключително интересна и информативна и трябваше да бъде по-подробно описана и коментирана. Броят на някои от единиците на наблюдение можеше да е по-голям, с цел по-репрезентативни резултати.

Тези критични бележки не омаловажават постиженията на дисертанта. Той е положил достатъчно усилия, показва познаване на проблема и умения за набиране и интерпретиране на научна информация. Практическата насоченост на избраната тема предизвиква адмирации за положението труд.

7. Автореферат

Съдържанието и качеството на автореферата съответства на разработения труд и е направен според изискванията на МУ-Варна. Отразява основните резултати, постигнати в дисертацията, направените изводи и приноси.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

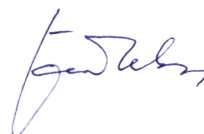
Представеният за рецензиране дисертационен труд **отговарят на всички на** изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ - Варна. Разработката на дисертанта **съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката.** Представените материали и дисертационни резултати **напълно** съответстват на специфичните изисквания, приети във връзка с Правилника на МУ – Варна за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантът д-р Евгени Димитров притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност детска дентална медицина, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’** на д-р Евгени Владимиров Димитров в докторска програма по Детска дентална медицина.

30.01. 2018 г.

Изготвил становището:

/доц. д-р Ани Белчева, дм/